

Γιατί δεν μπορούμε να έχουμε οριστική διάψευση μιας επιστημονικής θεωρίας; (Όπως δεν μπορούμε να έχουμε και οριστική επαλήθευσή της, και παρά το γεγονός ότι η διάψευση –σε αντίθεση με την επαλήθευση– στηρίζεται στην παραγωγική λογική.)

Για δύο λόγους:

Ο πρώτος λόγος έχει να κάνει με το καθεστώς των βασικών προτάσεων (την εμπειρική βάση δηλαδή της διαδικασίας της διάψευσης).

Αν οι βασικές προτάσεις είναι **αδιάψευστες συμβάσεις**, τότε η ίδια η εμπειρική βάση της επιστήμης είναι μη επιστημονική (σύμφωνα με το κριτήριο διαψευσιμότητας του Popper το οποίο αποτελεί κριτήριο επιστημονικότητας).

Αν οι βασικές προτάσεις είναι **διαψεύσιμες υποθέσεις**, τότε οι επιστήμονες οφείλουν να προσπαθούν να τις καταρρίψουν όπως ακριβώς οφείλουν να κάνουν με όλες τις επιστημονικές υποθέσεις. Στην περίπτωση όμως που μια βασική πρόταση χρησιμοποιείται ως προκείμενη για τη διάψευση μιας επιστημονικής θεωρίας, το καθήκον του επιστήμονα να προσπαθήσει να καταρρίψει τη βασική πρόταση, ισοδυναμεί με το καθήκον να προσπαθήσει να υπερασπιστεί (να επικυρώσει) τη θεωρία στην οποία η βασική πρόταση συνιστά προκείμενη διάψευσης.

Επικύρωση και διάψευση είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος· κάθε φορά που κάτι διαψεύδεται, επικυρώνεται κάτι άλλο και το αντίστροφο.

Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με τη θέση Duhem – Quine, (την οποία θα συζητήσουμε στο 8^ο μάθημα, στις 21/11): καμιά επιστημονική υπόθεση δεν οδηγεί μόνη της σε προβλέψεις και κατά συνέπεια καμιά επιστημονική υπόθεση δεν διαψεύδεται μόνη της από τα παρατηρησιακά ή πειραματικά αποτελέσματα.